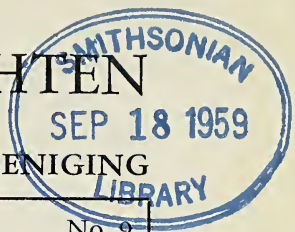


706472
61
NSI



ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

Deel 19 1 september 1959 No 9

Adres der Redactie:

B. J. LEMPKE, Oude IJselstraat 12^{III}, Amsterdam-Zuid 2 — Nederland

INHOUD: B. J. Lempke: In Memoriam Martinus Hardonk (p. 169). — G. Kruseman: In Memoriam (p. 170). — B. J. Lempke: Trekvinders in 1958 (p. 171). — R. T. Simon Thomas: Het verzenden van insectenmateriaal per luchtpost (p. 179). — P. H. van Doesburg Sr.: Een geval van synonymie in het genus *Chilosia* Mg. (Dipt. Syrphidae) (p. 181). — Pater *Chrysanthus*, Mej. E. N. G. Damme, C. Naaktgeboren: Enige nieuwe Spinnesoorten voor de Nederlandse fauna (p. 182). — S. G. Kiriakoff: On the typical specimens of Thyretidae (Lepidoptera: Notodontoidea) in the Zoological Museum, Humboldt University, Berlin (p. 186). — P. H. van de Pol: *Coenonympha hero* L. f. *defasciata* nov. (p. 191). — Literatuur (p. 185: J. G. Betrem; p. 185, 192: G. Kruseman; p. 190: C. Willems; p. 191: A. Diakonoff). — Korte mededelingen (p. 170, 181: W. J. Boer Leffé; p. 192: G. S. A. van der Meulen; Catalogus Nederlandse Macrolepidoptera).

In Memoriam Martinus Hardonk

10 mei 1896—12 juni 1959

Begin januari van dit jaar was ik op bezoek bij Ir. Hardonk en we brachten een gezellige avond door zoals dat het geval pleegt te zijn bij mensen, die een gemeenschappelijke belangstelling hebben en goed met elkaar overweg kunnen. Hij voelde zich toen aanmerkelijk beter dan enkele maanden ervoor, al was hij niet meer de onvermoeibare man van vroeger, die tot diep in de nacht kon studeren en na een paar uur slaap weer volkomen fit was. Helaas ging zijn gezondheidstoestand kort daarna snel achteruit en overleed hij enkele maanden later.

Hardonk was geboren te Apeldoorn, waar hij eerst drie jaar de Mulo bezocht om daarna over te wippen naar de H.B.S., waarvan hij de twee hoogste klassen met succes doorliep. Dit is op zichzelf al een prestatie, die niet velen hem na zullen doen! Na zijn eindexamen in 1913 ging hij studeren aan de Technische Hogeschool te Delft, waar hij in 1918 cum laude zijn diploma als scheikundig ingenieur behaalde.

Van 1920 af is Hardonk onafgebroken in dienst geweest van de Bataafsche Petroleum Maatschappij, eerst te Balikpapan, daarna te Manheim, vervolgens te IJmuiden en sinds 1932 op het hoofdkantoor te Den Haag. Hij beschikte over een enorme literatuurkennis, niet alleen wat zijn vak betreft, maar ook over allerlei onderwerpen, die hem interesseerden, en had een fabelachtig geheugen. Voor zijn naaste medewerkers was hij dan ook een onmisbare vraagbaak. Naar buiten was echter weinig van deze benijdenswaardige eigenschappen te merken, daar Hardonk een uiterst bescheiden man was.

Wat de entomologie betreft ging zijn belangstelling uit naar de Lepidoptera, allereerst als verzamelaar, die genoot van de prachtige kleuren en tekeningen.

SMITHSONIAN INSTITUTION SEP 15 1959

0073 113

Maar het spreekt haast vanzelf, dat de chemische kant van de insectenstudie hem wel biezonder aantrok. Wat hij maar in tijdschriften kon vinden over insectenpigmenten en hormonen, copieerde hij en tenslotte werd dat een dik pak aantekeningen, dat zich thans in onze Bibliotheek bevindt. Als ooit iemand zich op deze onderwerpen wil toeleppen, zullen deze notities hem veel zoeken in buitenlandse tijdschriften kunnen besparen. Helaas heeft Hardonk er niet de tijd voor gekregen alle gegevens uit te werken tot een samenvattende publicatie, die juist van deze bij uitstek deskundige zo waardevol had kunnen zijn.

Vooral de leden van de afdeling Zuid-Holland zullen Hardonk op hun vergaderingen missen. De laatste die hij bezocht, was hij lichamelijk daartoe nauwelijks in staat, maar hij wilde de bijeenkomst in geen geval verzuimen en bleef tot het late einde, tot niet geringe ongerustheid van zijn verwanten.

Het moge Mevrouw Hardonk en haar kinderen een troost zijn, dat deze man door de intense belangstelling voor zijn vak en zijn liefhebberijen een leven heeft kunnen leiden, dat hem ten volle bevredigd heeft.

B. J. LEMPKE.

In Memoriam

Op 31 juli 1959 overleed in de ouderdom van 90 jaar Prof. Dr. Oskar VOGT.

Vogt was medicus en een bekend hersenspecialist. Zijn entomologisch werk is van veel belang geweest voor de systematiek in het algemeen, aangezien hij reeds in 1906 in een voordracht te Berlijn aangetoond heeft, dat elke soort uit geografische ondersoorten opgebouwd is, hetgeen hij aan de hand van hommels demonstreerde.

Hiertoe heeft hij een enorm rijke collectie opgebouwd, grotendeels door hem zelf bijeengebracht. Vele reizen heeft hij hiervoor met zijn echtgenote Dr. Cécile VOGT-MUGNIER gemaakt, o.a. naar nu onbereikbare gebieden als de Kaukasus.

Zijn gevolgtrekkingen waren bijna uitsluitend op deze collectie gebaseerd.

Steeds was hij bereid zijn collectie, zijn grote kennis en zijn originele ideeën aan anderen ter beschikking te stellen.

In hem verliezen wij de grondlegger van de moderne systematiek der hommels

G. KRUSEMAN.

Belevenissen met *Aglia tau* L. Mijn waarnemingen van 1958 betreffende de vangst van *tau*-mannetjes op licht zijn in 1959 afdoende bevestigd. De 28e en 29e april lichtten VAN AARTSEN en ik op één van de vliegplaatsen bij Apeldoorn en weer kwamen de dieren, ondanks de vrij ongunstige weersomstandigheden, op de lamp. Mijn vermoeden, dat de mannetjes van *A. tau* twee vliegperiodes hebben, n.l. een bruidsvlucht daags en een navlucht 's nachts, is echter niet juist gebleken. Zij vliegen gewoon door tot tamenlijk laat in de avond, waarbij zij een korte tijd gelijk met de in de schemer vliegende wijfjes actief zijn. Door met de lamp langs de plaatsen te lopen, waar overdag de meeste mannetjes vlogen, ontdekten wij hoe en waar beide seksen 's nachts rusten. Zij hingen open en bloot aan de mazen van het domeinraster of aan afgevalen takken, vrij dicht bij de grond, onbeschermd tegen de hevige regenval en stelling een al te gemakkelijke prooi voor de vele bosmuizen welke wij zagen.

De wijfjes komen niet op licht, maar vliegen in de schemer vrij laag bij de grond langs of kruisen de bospaden en zijn gemakkelijk te netten.

W. J. BOER LEFFEF, Korteweg 53, Apeldoorn (Med. R.I.V.O.N.).